

Delårsboks slut 2026

Bygg- och miljönämnden

Innehåll

Verksamhet	3
Ekonomi	4
Drift	4
Investeringar	5
Personaluppföljning	6
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning	6
Arbetsmiljö	6
Sjukfrånvaro	7
Uppföljning av internkontroll	8

Verksamhet

I budgeten som kommunfullmäktige antog den 5 november 2025, § 217, framgår att Alingsås har ett övergripande mål – Att bli Sveriges mest effektiva kommun. För att Alingsås ska nå detta mål behöver kommunen ha bättre resultat än andra liknande kommuner och samtidigt ha kostnader som inte överstiger kommunens referenskostnad, det vill säga den kostnad verksamheter förväntas ha utifrån sina förutsättningar. Att infria detta mål åligger samtliga nämnder, bolag och verksamheter och berör samtliga områden som kommunen ansvarar för. En förutsättning för att det ska kunna infrias är ett aktivt arbete med metoder för ständiga förbättringar utifrån respektive grunduppdrag.

Målet att bli Sveriges mest effektiva kommun följs även upp genom den årliga genomlysningen, som respektive nämnd ansvarar för. I genomlysningen ska nämnden utvärdera hur nämndens verksamhet bidrar till kommunens mål, samt granska organisation, ansvarsområden och möjligheter att optimera förvaltningens arbete. I samband med årsbokslutet ska en deluppföljning genomföras.

Under första halvåret 2026 har bygg- och miljönämnden fortsatt att utveckla arbetet med tidiga dialoger. Detta skapar bättre förutsättningar för bygg- och miljönämnden att ge information och vägledning inom sina myndighetsområden, vilket bidrar till smidigare processer och förbättrad service för invånare och företag. Arbetet bedrivs i linje med den politiska inriktningen att stärka servicen, främja en hjälpsam och tydlig kommunikation samt utveckla samhällsbyggnadsprocessen, där samverkan och effektivitet är bärande principer.

Bygg- och miljönämnden arbetar för människors hälsa och goda livsmiljöer, att värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas samt att den biologiska mångfalden bevaras. Detta görs i nära samverkan med dem som bor och verkar i Alingsås med stort fokus på ett blomstrande näringsliv.

Under perioden har avdelningen deltagit i Leader-projektet "Att bli den myndighet vi själva vill möta". Samtidigt har arbetet med utvecklande medarbetarskap och ständiga förbättringar fortsatt som en integrerad del av verksamhetsutvecklingen.

Arbetet med näringslivsfrågor har intensifierats genom företagsbesök och informationsträffar. Dialogen med företag syftar till att fånga upp behov, utmaningar och utvecklingsmöjligheter samt att stärka kommunens service och stöd till näringslivet.

Kompetensförsörjning har varit ett prioriterat område under perioden. Rekryteringar och kompetensutvecklingsinsatser har genomförts inom förvaltningen för att säkerställa rätt kompetens och stöd utifrån verksamheternas nuvarande och framtida behov.

Ett viktigt utvecklingsområde har varit att skapa tydliga och enhetliga arbetssätt. Det möjliggör ökad digitalisering och automatisering, förbättrad överblick över verksamhetens processer samt ökad tydlighet kring vad som kan finansieras genom avgifter. Detta skapar bättre förutsättningar för planering, uppföljning och en effektiv resursanvändning.

Sammantaget bidrar insatserna till ökad medvetenhet kring vårt arbete, vårt bemötande och den service som erbjuds. Målet är att stärka kvaliteten, öka effektiviteten och säkerställa en mer likvärdig och rättssäker ärendehantering.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2026	Prognos helår 2026	Avv. prognos/ budget 2026	Delårsbokslut 2026	Delårsbokslut 2025	Diff. utfall 2025/2026
Verksamhetens intäkter	18 349	16 977	-1 372	10 378	9 712	666
Personalkostnader	-27 251	-25 937	1 314	-16 356	-15 410	-946
Lokalhyror	0	-1	-1	0	-2	2
Köp av tjänster	-7 969	-8 137	-168	-4 747	-4 640	-107
Övriga kostnader	-970	-743	227	-96	-761	665
Verksamhetens kostnader	-36 190	-34 818	1 372	-21 199	-20 813	-386
Verksamhetens nettokostnader	-17 841	-17 841	0	-10 821	-11 101	280
Kommunbidrag	17 841	17 841	0	11 894	11 561	333
Finansnetto	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	1 073	460	613

Helårsprognos jämfört med budget

Bygg- och miljönämnden prognostiserar ett resultat som är i linje med budget totalt sett.

Intäkterna beräknas bli lägre än budgeterat, främst till följd av lägre intäkter inom bygglovsverksamheten som delvis är en effekt av den nya plan- och bygglagstiftningen som trädde i kraft den 1 december 2025 samt lägre timdebitering inom miljöskyddsverksamheten. Avvikelsen inom miljöskyddsverksamheten beror huvudsakligen på ett lägre antal inkomna ärenden. Intäktsprognosen justerades ned redan i samband med våruppföljningen och har inför delårsbokslutet reviderats ned ytterligare.

Inom alkoholverksamheten prognostiseras däremot högre intäkter än budgeterat. Denna prognosjustering genomfördes redan i samband med våruppföljningen.

Under året har statsbidrag betalats ut till kommuner som har över en hel megawatt installerad effekt vindkraft. Bidraget syftar till att öka kommunernas incitament att säga ja till ny vindkraft och kompensera de kommuner där det redan byggts vindkraft. Bidraget var inte budgeterat och var inte heller känt i våruppföljningen. Bygg- och miljönämnden har erhållit 662 tkr av bidraget vilket nu har inkluderats i helårsprognosen.

Kostnaderna förväntas bli lägre än budget främst på grund av oplanerade vakanta tjänster och sjukskrivningar. Inför delårsbokslutet har prognosen för gemensamma kostnader uppdaterats och beräknas nu bli 322 tkr lägre än budget. Gemensamma kostnader omfattar bland annat köpta tjänster såsom städning samt hyreskostnader. Därutöver ingår nämnd- och ekonomiadministration samt övriga stödfunktioner. Det statliga bidraget, som beskrivits under intäkter ovan, möjliggör även planerade insatser avseende utredning av internbelastning och PFAS-provtagning. Till följd av dessa insatser har prognosen för konsultkostnader justerats upp.

Investeringar

Bygg- och miljönämnden har ingen budget för investeringar för 2026.

Personaluppföljning

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under våren har två tillsvidarejänster tillsatts. Avdelningen upplever fortsatt att det i vissa fall är utmanande att hitta kandidater med rätt kompetens och erfarenhet till avdelningens enheter, men verksamheten har lyckats rekrytera kompetenta medarbetare på aktuella vakanser. Årlig revidering av förvaltningens strategiska kompetensförsörjningsplan har genomförts i syfte att säkerställa rätt kompetens framöver.

Arbetsmiljö

De pulsmätningar som genomförts under året visar en stabil nivå över tid med marginella skillnader i avdelningens totalresultat, kring hur medarbetarna upplever sin arbetssituation. Vid de två mätningar som genomförts under 2026 så har avdelningens totalresultat i snitt hamnat på 3,1 (på en skala mellan 1-4). Vid jämförelse mellan senaste mätningen under kvartal 2 med samma mätperiod föregående år, så har en marginell uppgång skett från 3,0 till 3,1.

De frågeområden som vid senaste mätningen fått högst resultat är om medarbetarna vet vad som förväntas av dem i deras arbete samt om de upplever att det finns tydliga mål på arbetsplatsen som följs upp och utvärderas kontinuerligt. Den parameter som fått lägst resultat är om medarbetarna upplever att deras arbetsbelastning är acceptabel just nu. På denna parameter skiljer sig enheterna åt. För att komma tillrätta med situationen har åtgärder tagits fram och arbetet sker fortlöpande.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har gemensamt fortsatt att fokusera på organisering, mål och uppdrag samt kultur och bemötande. Detta för att förbättra arbetsmiljön både på avdelningen och inom hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Under våren har regelbundna chefsdagar med fokus på ramverk och effektivt ledarskap anordnats. Under hösten planeras ett ytterligare arbete kring upplevd arbetsbelastning för både chefer och medarbetare.

Det informationspaket som skickas ut inför verksamheternas arbetsplatsträffar har regelbundet setts över i förvaltningens ledningsgrupp för att säkerställa att rätt information kommuniceras ut i organisationen och att rätt kommunikationskanaler används. Vidareutveckling av detta informationspaket planeras under hösten.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro*	2026	2025	Differens
Kvinnor	5,1%	7,4%	-2,3
Män	1,1%	0,8%	0,2
≤ 29 år	1,3%	1,0%	0,3
30-49 år	4,6%	8,5%	-3,9
≥ 50 år	4,4%	2,1%	2,3
Dag 1-14	1,8%	2,5%	-0,7
Dag 15-59	0,7%	1,3%	-0,5
≥ Dag 60	1,7%	2,3%	-0,6
Total sjukfrånvaro	4,2%	6,0%	-1,9

Den totala sjukfrånvaro för bygg- och miljönämndens verksamheter har sjunkit i jämförelse med samma mätperiod föregående år, vilket är positivt utifrån flera hänseenden. I statistiken framgår att skillnaden mellan kvinnor och män är mindre i år, då kvinnors sjukfrånvaro har sjunkit medans männens har stigit marginellt. I statistiken, kring hur sjukfrånvaron fördelas mellan olika ålderskategorier, kan en minskning utläsas för gruppen 30-49 år medans det skett en ökning för gruppen 50 år och äldre. En marginell ökning kan utläsas för gruppen 29 år och yngre. Samtliga sjukperioder (antal dagar man varit sjukfrånvarande) har sjunkit.

Att analysera orsakerna till sjukfrånvaro är alltid komplext då det varierar mellan individer men utifrån vad som framgår i rehabiliteringssystemet är främsta frånvaroorsakerna primärt inte arbetsrelaterade.

Under föregående år genomfördes åtgärder inom verksamheten för att försöka säkerställa att resurser finns på plats. Detta för att skapa bättre förutsättningar och en god arbetssituation, vilket kan ha haft en positiv påverkan på sjukfrånvaron i år.

I enlighet med kommunens rehabiliteringsrutin är det fortsatt fokus på att arbeta aktivt med förebyggande insatser vid behov samt rehabiliteringsinsatser där det är aktuellt.

Det bör dock tas i beaktning att avdelningen består av relativt få medarbetare, utifrån ett statistiskt perspektiv, vilket medför att varje individ får en relativt stor påverkan procentuellt och kan påverka statistiken.

Uppföljning av internkontroll

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- ◐ Kontrollen är genomförd med anmärkning
- Ingen kontroll har genomförts ännu

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Risk värde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Välfärdsbrottslighet	Risk att kommunens skattemedel går till att finansiera kriminella organisationer	4	Granskning har gjorts kommunövergripande: Kommunledningskontoret gör löpande stickprov på fakturor för att säkerställa att det finns underliggande avtal och att priserna som faktureras också är enligt avtal. Kommunledningskontoret har också gjort särskilda avtalsuppföljningar inom utvalda områden där en större uppföljning av kvalitetskrav och hållbarhetskrav har gjorts av leverantörerna. Det finns fortsatt mycket arbete kvar att göra i att systematisera avtalsuppföljningen och prioritera vilka avtalsområden som är särskilt viktiga att följa upp. I samband med att förvaltningarna nu har börjat bygga upp egna inköpsorganisationer har också upphandlingsenheten utbildat dessa för att stärka dem i hur exempelvis direktupphandlingar och avrop ska genomföras på ett korrekt sätt.	De stickprov som har tagits har inte visat på några väsentliga avvikelser. Det ska dock noteras att det oftast är svårt att följa upp direktupphandlingarna eftersom de är dokumenterade i olika hög grad och att både dokumentation och avtal hanteras i respektive verksamhet. Bedömningen är också att det är inom direktupphandlingarna som det finns störst förbättringsutrymme framåt	●	Kommunledningskontoret kommer att införa en direktupphandlingsmodul i upphandlingssystemet för att det ska bli enklare att både genomföra direktupphandlingar men att också ha kvar den samlade dokumentationen. Frågan avseende för- och nackdelar med införande av ett e-handelssystem utvärderas och analyseras kontinuerligt av kommunledningskontoret och kommer

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Riskvärde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Välfärdsbrottslighet, forts			Detta arbete kommer fortsätta löpande framöver. I samband med införande av nytt fakturahanteringssystem har det också gjorts en översyn av rutiner för utbetalningar. Kommunledningskontoret kommer arbeta vidare med att hitta en gemensam mall för attestlistor där förvaltningarna kan utgå från gemensamma beloppsgränser för olika typer av attestfunktioner.			fortsättningsvis vara aktuell att se över för att underlätta för kommunens inköpare.
Kompetensförsörjning	Risk för bristande stöd och rutiner kring kompetensförsörjning, vilket kan leda till minskad förmåga att effektivt rekrytera och utveckla medarbetare och chefer	9	Granskning har gjorts kommunövergripande: Kommunens strategi för kompetensförsörjning utgör grunden för arbetet och följs upp årligen genom översyn av behov och planerade aktiviteter, både på förvaltningsnivå och kommungemensamt. Under året har kommunledningskontoret genomfört flera kommungemensamma insatser, bland annat fortsatt implementering av ständiga förbättringar, digitaliserad on- och offboarding, utveckling av ledarskapsprogrammet samt fortsatt arbete med kompetens- och karriärutvecklingsmodeller, konkurrenskraftig lönebildning och arbetsgivarmärket NyTänkare. Kontroll att det finns rutiner och planering för hur förvaltningens samhällsviktiga funktioner ska hållas i drift vid olika typer av krisituationer. Kontroll av krisberedskap.	Insatserna har stärkt stödet till chefer och bidragit till utvecklade arbetssätt inom kompetensförsörjning. Flera av aktiviteterna är långsiktiga och pågår fortfarande.		Arbetet fortsätter enligt kommunens strategi för kompetensförsörjning, med årlig uppföljning av behov och aktiviteter både lokalt och kommungemensamt samt fortsatt implementering av pågående utvecklingsinsatser

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Risk värde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Extraordinära händelser	Extraordinära händelser kan medföra att samhällsviktiga funktioner brister	6	Kontroll att det finns rutiner och planering för hur förvaltningens samhällsviktiga funktioner ska hållas i drift vid olika typer av krissituationer. Kontroll av krisberedskap.	Förvaltningen arbetar löpande med frågor inom kris- och krigsberedskap. Kontinuitetsplanen uppdateras med anledning av flytt till nytt kommunhus.		Kontroll sker under hösten 2026 och redovisas i årsbokslut.
Säkerhetsläget	Ökning av cyberattacker leder till ökad risk för verksamhetsstörningar	12	Kontroll att minst 90% av personalen går kommunens nanoutbildningar om informations- och cybersäkerhet, samt kontroll av kontinuitetsplaner och rutiner.	Vid kontroll av avdelningens statistik på kommunens nanoutbildningar framgår att det är färre än 90% av personalen som genomfört lektionerna.		Ytterligare påminnelser och informationsinsatser behöver ske under hösten. Exempelvis kommer information gå ut i förvaltningens APT-paket och på kommunportalen.
Service	En del medborgare upplever att förvaltningen inte ger tillräckligt god service	8	NKI för olika myndighetsområden, kundgrupp övriga.	Resultatet för första halvåret 2026 var 58 (svarsfrekvens 33 %).* Helår 2025 64		Följs upp i årsbokslutet
	En del företag upplever att förvaltningen inte ger tillräckligt god service	8	NKI för olika myndighetsområden, kundgrupp företag.	Resultatet för första halvåret 2026 var 72 (svarsfrekvens 29 %).* Helår 2025 74		Följs upp i årsbokslutet

*På grund av brister i utskick av enkäter för perioden är svarsfrekvensen låg.

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Risk värde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Taxor	Taxeschabloner speglar inte den tid som läggs ner	9	Följa den tid som läggs ner i förhållande till den schablon som är satt. Kontrolleras genom stickprov samt analys.	Genomgång av faktiskt nedlagd tid i förhållande till de schablontider som anges i taxan inom miljö- och hälsoområdet visar att den nedlagda tiden för ärenden avseende enskilda avlopp i stor utsträckning överstiger schablontiderna. För övriga kontrollerade ärendetyper överensstämmer den faktiskt nedlagda tiden med schablontiderna.		Fördjupad analys genomförs där tidsåtgången överstiger schablonen. Under hösten tas en rutin fram för att stärka ett enhetligt arbetssätt och medarbetarnas trygghet i att använda de verktyg som finns i handläggningen, exempelvis föreläggande om komplettering och avslut av ärenden när kompletteringar uteblir. Resultatet följs upp i årsbokslutet och ligger till grund för framtida justeringar i taxan.
Hot och våld	Hot- och våldssituationer ställer stora krav på arbetsgivarens förebyggande arbete och akuta insatser	12	Uppföljning av tillbuds- och arbetsskadeanmälningar, enkät till de anställda, uppföljning av rutiner och utbildningar.	Hot och våldenkät genomförs fortsatt regelbundet och diskuteras på arbetsplatsträffar. Uppföljning av tillbuds- och arbetsskadeanmälningar sker regelbundet i lokal samverkansgrupp samt i de enskilda ärendena. Rutinen för hot- och våld samt otillåten påverkan uppdateras regelbundet i lokal samverkansgrupp.		Ytterligare utbildningar inom hot- och våld planeras till hösten. Rutinen kommer uppdateras med anledning av flytt till nytt kommunhus.